

เทศน์เช้า วันที่ ๑๘ มีนาคม ๒๕๕๑

พระอาจารย์สงบ มนฺตฺสฺนฺโต

ณ วัดป่าสันติพุทธาราม (วัดป่าเขาแดงใหญ่) ต.หนองแกว อ.โพธาราม จ.ราชบุรี

อันชาวพุทธ เกิดเป็นชาวพุทธ องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าสอนให้เชื่อเรื่องของกรรม กรรมคือการกระทำ ทำดีได้ดี ทำชั่วได้ชั่ว ทำดีคือความดีของเรา ทำดีของเราเนะ เราทำชั่วเรานี้กว่าดีเห็นใหม่ เราทำดีนี้กว่าชั่ว มันไม่ตรงกับความเป็นจริง เรานี้กว่าดี เราก็อทำความดี เรานี้กว่าดีแต่มันไม่ดีจริง เรานี้กว่าชั่ว แต่เกิดเราทำความดีเห็นใหม่ มันไม่ชั่วจริง ไม่ดีจริง ไอ้แบบนี้มันเป็นเรื่องการกระทำเพราะเราไม่มีการศึกษา ไม่ศึกษาธรรมะขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า

องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าสอนเรื่องทำดีหรือชั่ว ต้องเทียบเคียงด้วยศีล นี่ศีลธรรมจริยธรรม ศีลธรรมเห็นใหม่ คุณิ เขาว่าเป็นความดีกัน แต่อีกคนมองว่าเป็นความไม่ดีแล้วกฎหมายเอาผิดไม่ได้เนะ กฎหมายตามเอาความผิดเขาไม่ได้ แต่คนทำเขารู้ของเขาเอง เห็นใหม่ นี่กรรม กรรมทำแล้วมันจะให้ผลไปตลอด องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าเวลาพราหมณ์นิมนต์ไป แม้แต่องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าถวายทานมหาศาลเลย แต่พราหมณ์นิมนต์ไปจำพรรษาไว้แล้วลืมใส่บาตร แล้วเกิดทุกขเภทภัยด้วย ในพรรษาเลยได้แต่ฉันทข้าวดิบๆ เห็นใหม่

ถึงเวลากรรมให้ผล แต่กรรมให้ผลได้แต่เรื่องกายภาพ กรรมให้ผลไม่ได้ในเรื่องของหัวใจ ถ้าหัวใจสิ้นสุดแล้วกรรมให้ผลไม่ได้หรอก ทุกข์กายทุกข์ใจ ทุกข์กายนี้พระอรหันต์ก็มี พระอรหันต์ผู้ที่สิ้นกิเลสแล้วนะทุกข์กาย เพราะกายมันแปรสภาพเป็นธรรมดา คุณิ วัตถุสิ่งของเครื่องใช้ของเรา มันต้องเสื่อมสภาพไปเป็นธรรมดา คนเกิดมาเป็นมนุษย์แล้วร่างกายของเราต้องใช้ไปเสื่อมสภาพไปเป็นธรรมดา แต่หัวใจไม่เคยแก่เนะ หัวใจไม่เคยแก่ หัวใจไม่เคยแก่ หัวใจไม่เคยชรา กิเลสความดีใจเสียใจในหัวใจนี้ไม่เคยชราภาพเลย มันจะอยู่กับเราตลอดไปอย่างนี้ แล้วมันจะหนักหนาสาหัสสาครรจ์เข้าไป ถ้าเราไม่ได้แก้ไขมันเห็นใหม่ ถ้าเราได้แก้ไขมัน ได้ตัดแปลงมัน ความแก้ไขนี้กรรมตามไม่ทันหัวใจใจ ถ้ากรรมตามหัวใจไม่ได้ มันต้องเป็นหัวใจที่สร้างคุณงามความดีไว้แล้ว ว่าการแก้กรรมๆ มันแก้กรรม แก้กรรมด้วยวิทยาศาสตร์ แก้กรรมด้วยจินตนาการ มันแก้กรรมไม่ได้

การแก้กรรมคือการทำความดี ทำความดีจนเราอยู่ที่ความดี อย่างเช่นเรามีโอกาสทำแต่สิ่งที่ดีๆ ขึ้นไป เราถึงที่สุดเราจบกระบวนการได้ แต่เราทำสิ่งที่ดีๆ ขึ้นไปมันก็มีให้เราตกทุกข์ได้ยากเหมือนกัน เห็นไหม คุณติ เราขับรถไปภาคไหนก็แล้วแต่ มันต้องขึ้นเขาลงห้วย มันขึ้นสูงๆ ต่ำๆ ชีวิตเราก็เหมือนกัน ลุ่มๆ ดอนๆ ตามสภาวะอย่างนั้น ชีวิตเราจะไม่ราบรื่นไปตลอดชีวิตหรือ เพราะอะไร? เพราะคนเราคุณติ การหายใจของเรา ถ้าเราเจ็บไข้ได้ป่วยมันยังหายใจติดขัดเลย ชีวิตก็ต้องสภาวะแบบนั้นเห็นไหม ถึงให้เชื่อเรื่องของกรรม กรรมดีเราทำความดีไว้ก่อน ทำดีไว้ก่อน ผลความดีต้องให้เป็นความสบายใจกับเรา เป็นความสบายใจกับเรานะ แต่สิ่งที่เกิดขึ้นมันเป็นผลขึ้นมา เพราะอะไร? เพราะปฏิสนธิจิต

จิตปฏิสนธิเพราะว่าความคิด การกระทำต่างๆ มันมีเจ้าของ มันมีผู้รับทราบ มีผู้รับรู้เห็นไหม จิตเราเป็นผู้รับรู้ เราผู้ของเราคนเดียว เราทำสิ่งใดเราก็รู้ของเราคนเดียว มันซึมซับลงที่นี้ เราจะปฏิเสธขนาดไหนมันก็ซึมซับลงที่นี้เห็นไหม มันเวียนตายเวียนเกิดสภาวะแบบนี้ คนเราเวียนตายเวียนเกิดไปตามอำนาจของกรรม เพราะตามอำนาจของกรรมมันถึงทำให้คนเรามีเชาวน์ปัญญา คนจริงมีเชาวน์ปัญญา คนมีไหวพริบปัญญา คนมีอำนาจวาสนา

แม้แต่เราเป็นพ่อแม่ในครอบครัวเดียวลูกเราหลายๆ คน นิสัยก็ไม่เหมือนกัน ความเห็นก็ไม่เหมือนกัน ความเข้าใจก็ไม่เหมือนกัน พุดง่ายพุดยากต่างกันนะ บางคนพุดแล้วเข้าใจง่าย บางคนพุดแล้วเข้าใจยาก บางคนจะไม่ยอมเข้าใจสิ่งใดๆ เลย เห็นไหม เขาจะไม่ยอมเข้าใจสิ่งใดๆ เลย เพราะเขาจะคือร้อนของเขาไปสภาวะแบบนั้น เพราะเขาได้ฝึกฝนใจของเขา ย้ำคิดย้ำทำจนมันเคยเป็นจรตนิสัย แล้วกรรมมันให้ผลมาเห็นไหม แล้วเกิดอย่างนี้ เวลาเกิดมาเป็นลูกเป็นเต้า เป็นครอบครัวเดียวกัน

องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า “บุญคือการยิ้มแย้มแจ่มใสในครอบครัว” ในครอบครัวของเรายิ้มแย้มแจ่มใส คุณกันรู้เรื่อง บุญกุศลนี้มหาศาลเลย พ่อแม่ถ้ามีลูกมีเต้าแล้วพุดกันไม่รู้เรื่องพ่อแม่จะทุกข์ใจมากเลย ข้าวของเงินทองแทบจะไม่มีค่าเลย อุตส่าห์หาไว้เพื่อตระกูลของเรา เพื่อลูกหลานของเรา เพื่อให้เขาสืบทอดตระกูลของเรา สืบทอดมรดกของเรา แต่เขาไม่สนใจเลย เราหามาแทบเป็นแทบตาย มีมากเลยเดี๋ยวนี้ ปัจจุบันพ่อแม่หาไว้ให้ณะ ลูกไม่เอา ลูกไปอยู่เมืองนอก ไม่เอา อยากไปอยู่เมืองนอกนะ พ่อแม่ก็หาไว้ หาไว้ให้ใครก็ไม่รู้ มีคนมาปรับทุกข์ เยอะมาก

“หลวงพ่อกุหาสมบัติไว้ให้แล้วไม่มีใครดูแล ทุกข์มากเลย” หามาแล้วไม่มีใครดูแล เห็นไหม

แต่หามาแล้วมีคนดูแลของเราแล้วสืบต่อของเรา นี้อภิสัตบุตฺร บุตรที่ดีกับพ่อกับแม่นะ บุตรที่ดีกับพ่อกับแม่ พ่อแม่เลี้ยงได้ด้วยปาก เลี้ยงได้ด้วยอาหารการกิน สิ่งนี้มันเป็นเรื่องของปัจจัยเครื่องอาศัย แต่ถ้าพ่อแม่เราเลี้ยงพ่อแม่ด้วยหัวใจเห็นไหม เปิดตาของพ่อ เปิดตาของแม่ เปิดตาของพ่อของแม่คือเปิดหัวใจ ภาชนะนี้คว่ำไวนะ ฝนตกแดดออกมันจะไม่ได้ประโยชน์สิ่งใดๆ เลย ภาชนะนี้หงายขึ้นมาจะ ฝนตกแดดออกมันจะได้ผลประโยชน์ของมันนะ ใจหงายขึ้นมาจะ เห็นไหม เข้าใจเรื่องของสภาวะธรรม

สภาวะธรรมคือเข้าใจในเรื่องชีวิตใจ สภาวะธรรมคืออะไร? สภาวะธรรมคือการเกิด การแก่ การเจ็บ การตาย

การเกิด เกิดมาจากไหน? ใครเป็นคนพามาเกิด?

ชาติปี ทุกขา การเกิดเป็นทุกข์อย่างยิ่ง เพราะเกิดแล้วมีสถานะต้องรับผิดชอบต่างๆ ไปเลย

ถ้าไม่เกิด ทำไม่ถึงไม่เกิด? ไม่เกิดแล้วไปไหน? ไม่เกิดมันมีจิตนะ จิตนี้แปรสภาพไม่ได้ จิตนี้ทำลายไม่ได้ จิตนี้มันลุ่มๆ ดอนๆ ตามอำนาจวาสนาของมัน ถ้าเราใช้บุญกุศลแต่งเติมเขา คัดแปลงเขาให้เขาดีขึ้นมาเห็นไหม จะไปเกิดในที่อันสมควร เกิดในที่เราเกิด ถึงเราเกิดเห็นไหม เกิดเป็นเทวดา เป็นอินทร์ เป็นพรหม ใครจะเชื่อไม่เชื่อเป็นเรื่องของเขา แต่ความจริงที่มันเกิดสถานะแล้วมันจะเข้าใจสภาวะแบบนั้น ไปถึงแล้วนะ คูสิ เทวดา อินทร์ พรหม ฟังเทศน์องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า เราได้สิ่งนี้เพราะใดมา เราได้สถานะนี้เพราะใดมา เห็นไหม เพราะเราทำบุญกุศลมา เราทำบุญกับพระพุทธเจ้ามา เราได้สถานะนี้มา มันซึ่งใจมาก ไม่เชื่อใจ ไม่เชื่อ แต่ไปได้สถานะนั้นแล้ว มันได้สถานะนั้นมา

เราจับมือเราคูสิ เรามีไหม? เราจับมือเรา เราจับความรู้สึกเรา เรารู้ได้ ความรู้สึกเราก็มีใช่ไหม? ทุกข์สุขเราก็มีใช่ไหม? มันไม่มีได้อย่างไร มันมีทั้งนั้นนะ แต่มันสืบต่ออย่างไร เราไม่รู้ของมัน เพราะอะไร? เพราะเราไม่เข้าใจสภาวะธรรมเห็นไหม แต่การแก้กรรมของโลกๆ เขา การแก้กรรมของเขา การแก้กรรมอย่างนี้มันแก้กรรมโดยการแบบถือผี ถือผีถือสาธุ เราไปดูเจ้า

เข้าทรงเลยนะ มันเรื่องโลกๆ เพื่อความสบายใจ เพราะอะไร? เพราะวุฒิภาวะของเขาเชื่อได้แค่นั้นไง แล้วเวลาไปศาสนาพุทธ ไม่เอา ศาสนาพุทธนี่เรื่องของปัญญา เรื่องของทำดีได้ดี ทำชั่วได้ชั่ว แล้วเราจะทำดีได้อย่างไร เราเป็นคนทุกข์จนเจ็บใจ เราอ่อนวอนเอา

อ่อนวอนเอามันแค่เรามีสิ่งใดเรามีคนปลอบประโลมมันก็ได้กำลังใจขึ้นมาแค่นั้นละ แต่มันไม่เป็นความจริงหรอก ถ้าความจริงทำดีได้ดี แล้วไปอ่อนวอนแล้วมันได้อะไรขึ้นมา อ่อนวอนแล้วไม่ทำ อ่อนวอนต่างๆ อ่อนวอนแล้วก็ไม่ทำ แล้วถือเคล็ดถือฤกษ์กันแล้วก็ไม่ทำ ฤกษ์ดีที่สุดคือความพร้อมเพรียงของเรา ความพร้อมเพรียงของใจ ถ้าจิตมันมีศรัทธาความเชื่อเห็นใหม่ มันเริ่มตัดแปลงตน มันค้นคว้าตัวเราเองนะ มันค้นคว้าความรู้สึกละ ทุกข์ก็คือเราทุกข์ สุขก็คือเราสุข ถ้าเราควบคุมตัวนี้ได้เห็นใหม่ ไฟฟ้าถ้าเราควบคุมสวิตช์ได้ เราเปิดเราปิดของเราเองได้

นี่ก็เหมือนกัน ทุกข์สุขเราก็เปิดเราก็ปิดของเราได้ เวลามันทุกข์ขึ้นมา เรื่องนี้เป็นเรื่องธรรมดา เรื่องธรรมดามันเป็นสัจจะถึงธรรมดา ถ้าเราสร้างคุณงามความดีของเราเห็นใหม่ ร่างกายคูลี บางคนร่างกายแข็งแรง เกิดมาก็ไม่เคยเจ็บไข้ได้ป่วยเลย บางคนเกิดมาทำไมเจ็บไข้ กระเสาะกระแสะมาตั้งแต่เริ่มต้นเห็นใหม่ นี่ทางการแพทย์เขาบอก เพราะการเกิด เพราะสิ่งที่ดีเอ็นเอไม่มี กรรมพันธุ์มันเป็นสภาวะแบบนั้น มันก็มีส่วน แต่ในคนกรรมพันธุ์ที่เขาแข็งแรงกว่าก็มี เขาอ่อนแอก็มี

เรื่องกรรมสำคัญมาก สำคัญ มันต้องไปเกิดสภาวะแบบนั้น แล้วเกิดแล้วมันเป็นสภาวะแบบนั้น คนครอบครัวที่ดี ทำไมลูกเกิดมามีสภาวะแบบนั้น นี่กรรมทั้งนั้น การกระทำอย่างนี้ทำไปแล้วเราปฏิเสธไม่ได้ สิ่งนี้ปฏิเสธไม่ได้ มันแก้ไขได้ แก้ไขกันได้ด้วยเราเข้าใจเรื่องสัจจะความจริงแล้วแก้ไข กายภาพมันต้องเป็นไปโดยธรรมชาติของมัน กายภาพเป็นไปโดยธรรมชาติของมันเลยนะ แต่หัวใจใจ ถ้าหัวใจมันเข้าใจแล้วมันไม่แบกหามนะ หัวใจไม่แบกโลก ถึงทุกข์สุขเห็นใหม่ คูลีวงการแพทย์ ถ้าคนไข้ให้ความร่วมมือการรักษาเห็นใหม่ การรักษานั้นจะสะดวกง่าย แล้วรักษาจะหายได้เร็ว แต่ถ้าคนไข้ไม่ให้ความร่วมมือเห็นใหม่ ถ้าหัวใจเราไม่เข้าใจ มันจะให้ความร่วมมือเขาได้อย่างไร? มันวิตก มันวิจารณ์ มันทุกข์มันร้อน มันแบกไว้ในหัวใจ หัวใจมันแบก มันวิตกกังวลเลย จะหายไหม? จะเป็นไปไหม? แต่ถ้าหัวใจมันดีขึ้นมาละ กำลังใจดีนะ

คนเราถ้ากำลังใจดีนะ หมอรักษาง่ายมากแล้วการรักษาก็จะง่าย แล้วเราก็จะหาย เพราะอะไร? เพราะมันมีโรคเครียดเห็นใหม่ เวลาคนประพฤติปฏิบัติ ถ้าอาหารก็จะเป็นโรค

กระเพาะ การเป็นโรคกระเพาะนี้การอดอาหารมีส่วนนิดหน่อย แต่ถ้าความเครียด ความวิตกกังวล มันจะสร้างโรคภัยไข้เจ็บให้มากกว่าการอดอาหารมหาศาลเลย การอดอาหารมันเป็นแร่ธาตุ การกินการอยู่มันแก้กิเลสไม่ได้หรอก การกินการอยู่มันแก้อิมแก้หิวในร่างกาย ป้างัยเครื่องอาศัยมันแก้ที่ร่างกายนะ แต่หัวใจมันหนักหนาสาหัสสาครรจ์กว่า มันวิตกกังวลไป

ทีนี้ถ้าเราคนนอนผ่อนอาหารก็เพื่ออะไร? ก็เพื่อว่าไม่ให้ร่างกาย ชาติ ชาติคือร่างกายที่มันแข็งแรงเกินไป ถ้าแข็งแรงไปเวลาทำอะไรมันก็คิดก็วิตกกังวลไป แต่ถ้าธาตุมันไม่เข้มแข็งเกินไป หัวใจมีโอกาสได้กำหนดพุทโธ หัวใจมันเบา ชาติชั้นนี้ไม่ทับ หัวใจมันเบา โอกาสที่เราประพฤติปฏิบัติมันก็มี มันทับซ้อนกันระหว่างกายกับจิต เวลาวิตกกังวลเป็นความเครียด มันก็ทำให้ร่างกายนี้เจ็บไข้ได้ป่วยได้ เวลาร่างกายที่มันอิมหนาสาคราญเกินไป มันก็ไปกดทับหัวใจเหมือนกัน กดทับที่ว่ามันแข็งแรง มันมีกำลังของมัน มันก็คิดตามประสาทของมันเห็นใหม่ มันถึงจะต้องมัชฌิมาปฏิบัติ

ระหว่างกายกับใจเราบริหารจัดการอย่างไร? ถ้าเราบริหารจัดการนี้ธรรมะ ธรรมะคืออย่างไร? ธรรมะคือเข้าใจสัจจะความจริง มันเป็นอย่างนี้ มันเป็นอย่างนี้ โดยธรรมชาติของมัน มันจะไหลไปสู่ที่สุดของมัน คือไหลไปเมื่อถึงที่สุดแล้วต้องตายไปเป็นธรรมดา แต่ขณะที่มันจะไหลไปเราไปบริหารจัดการ คือเราศึกษาของเราเอง เพราะว่าวงการแพทย์เขาว่าอาจารย์ใหญ่ๆ เขาไปศึกษาอาจารย์ใหญ่ ศึกษาเรื่องสรีระร่างกายของข้างนอกเพื่อจะมีความเข้าใจ เราศึกษาอาจารย์ใหญ่เราเอง เราศึกษาร่างกายของเราเอง เราศึกษาจิตใจของเราเอง ถ้าเราศึกษาร่างกายและจิตใจของเราเอง นี้แก้กรรม

การแก้กรรมแก้แบบนี้ ถ้าแก้กรรมแก้แบบนี้ได้ เราแก้กรรมของเราเอง เราเข้าใจของเราเอง หัวใจมันปล่อยวางนะ แล้วหัวใจมันจะปล่อยวาง มันจะเข้าใจแล้วมันปล่อยวางๆๆ ปล่อยวางไปมันจะพัฒนา มันมีวิฤตภาวะมันจะโตขึ้นๆๆ มันจะเหนือโลก เหนือหมดเลยเห็นใหม่ นี่แก้กรรมแก้กันแบบนี้ มันจะเหนือกรรม เหนือสภาวะกรรม กรรมจะทำอะไรเราไม่ได้เลย ยิ้มยิ้มแจ่มใสเลย กรรมเข้ามาเผชิญหน้ากับกรรมเลย เราก็ยิ้มยิ้มเพราะเรารู้ทั้งหมด เรารู้ทั้งหมดแล้วเราไม่ได้ตะโกนอะไรเลย หัวใจมันเบิกบาน มันจะทุกข์อะไรเห็นใหม่

องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าสอนให้แก้กรรมแบบนี้ ถ้าแก้กรรมแบบนี้เราจะแก้ของเรา ถ้าเราแก้กรรมของเราแล้วเห็นใหม่ กรรมจะไม่ตาม ตามเราไม่ทันเลย

“มารเอ๋ย เธอเกิดจากความดำริของเรา บัดนี้เราเห็นตัวเจ้าแล้ว เธอจะเกิดจากหัวใจของเราอีกไม่ได้เลย”

มารผจญใจเรา มารที่มันข่มเหง มารที่มันกดขี่ มารที่มันบังคับบัญชาหัวใจเราให้พาเกิด พาทาย เราเห็นเจ้าแล้ว เราทำลายเจ้าแล้ว เจ้าจะเกิดอีกไม่ได้เลย พญามารมันควบคุมใจเราไม่ได้เลย ใจเราอิสระนะ แต่ถ้าเราไม่เข้าใจ เราอยู่ใต้กฎของพญามาร เราอยู่ใต้อำนาจของมัน ใต้อำนาจของความคิด ใต้อำนาจของความวิตกกังวล ใต้อำนาจทุกๆ อย่างเลย แล้วเราก็เป็นเบี้ยล่างมัน มันก็ขับถ่ายในหัวใจของเรา แล้วเราก็ทุกข์ เราก็ร้อน เราก็ยากเห็นใหม่ แต่ถ้าเราใช้ปัญญาใคร่ครวญ เราแก้ไปเรื่อยๆ แก้กรรมไปเรื่อยๆ ถ้าแก้กรรมจนถึงที่สุดนะ กรรมจะเกิดจากใจดวงนี้อีกไม่ได้เลย แต่ร่างกายเป็นเรื่องเสื่อมสภาพเป็นธรรมดา

องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าบอกพระอานนท์

“อานนท์ แม้แต่เราตถาคตก็ต้องตายคืนนี้”

แม้แต่ตถาคตคืนนี้จะปรินิพพาน พระอานนท์ขอร้องให้อยู่อีกๆ

“อานนท์ สิ่งใดสิ่งหนึ่งมีการเกิดขึ้นเป็นธรรมดา สิ่งทั้งหลายต้องดับเป็นธรรมดา สิ่งที่เป็นวัตถุก็ต้องเกิดเป็นธรรมดา ดับเป็นธรรมดา”

นี่ปฏิสนธิจิต ถ้ามันเกิดเป็นเทวดา อินทร์ พรหม เขาก็เกิดเป็นทิพย์ ขณะเกิดเป็นมนุษย์ก็เกิดปฏิสนธิวิญญาณ ออกจากไข่ของมารดาเกิดมาเป็นมนุษย์ ร่างกายนี้ก็ต้องแปรสภาพเป็นธรรมดา แต่หัวใจที่ได้ชำระล้างแล้วมันจะไม่ธรรมดาอีกแล้วละ ธรรมดาเหนือธรรมดา เพราะมันอยู่ของมัน โดยที่ไม่ต้องมีแรงขับไส จะไม่ต้องไปเกิดอีก ไม่ต้องมาทุกข์อีก เห็นใหม่ แก้กรรมแก้ถึงที่สุดแล้วแก้จนหมด แก่จนบริสุทธิ์ผุดผ่องในหัวใจ เอวัง